

## МЕТОД ДЕКОНСТРУКЦІЇ

### ЯК СПОСІБ СТВОРЕННЯ НОВИХ ФОРМ ОДЯГУ

Гасем А. М.

*Харківська державна академія дизайну і мистецтв*

Сучасний розвиток моди потребує постійної зміни нових тенденцій. Кожен сезон у моду вводяться інноваційні технології та ідеї, від чого виникає потреба знаходити унікальну стилістику і використовувати нестандартні методи натхнення. Одним з таких методів вважають деконструктивізм. Метод деконструкції полягає у новому підході до моделювання одягу, орієнтованого, зокрема, на вільне маніпулювання формою та посадкою на фігурі. Деконструкція – це питання створення нових форм одягу за умов відмови від усіх загальноприйнятих принципів архітекtonіки, це – руйнування старих стереотипів. Деконструкція використовує методи деформації, інверсії, скручування, асиметрію, порушення традиційних технологій тощо.

Процес формоутворення в дизайні одягу визначається в основних етапах формування деконструкції. Так, «етап руйнування» – це руйнування традиційної форми, її переосмислення та перетворення в нову. «Етап розпаду» – це розпад на окремі деталі, визначення нових композицій та центрів. «Етап нового» – це поява нової форми, завдяки просторовій перебудові. Переосмислення традиційних змістів дає змогу з'явитися свого роду універсальності, яка, своєю чергою, дає можливість пошуку альтернативних і нетипових варіантів та подальшого розвитку цікавих ідей. Деконструкція дозволяє порушувати правила, руйнуючи стереотипи, розбирати на складові, змінювати призначення та поєднувати несумісні речі. В дизайні

одягу деконструктивізм визначається як стиль з філософським підтекстом, творчий підхід якого, використовується для створення візуального ефекту.

На прикладі книги «Pattern magic» Tomoko Nakamichi розглянемо методи деконструкції. Зокрема, метод «деформації», тобто навмисну зміну розмірів та форм. Цей метод використовується для складного моделювання, зміни конструкції виробу, тим самим змінюючи конструктивні лінії і загальний силует. Для цього на базову конструкцію наносять додаткові лінії, для подальшого розширення складу [1, 40-41], (рис. 1). Цей метод створює ілюзію двошаровості виробу і перетворення простої форми в складну. Змінюються такі конструктивні лінії, як, наприклад, лінія плеча. Відбувається з'єднання двох частин – передніх і задніх, виключаючи плечовий шов. Редагуючи силует великою складкою, лінія плеча при цьому припіднята і виступає від ліфа вздовж плеча і шиї (рис. 2).

Метод «скручування» – це своєрідне перевертання форми. На прикладі ліфа [1, 70-71], розглянемо його конструктивні особливості. Дві частини ліфа, абсолютно симетричні, одна з них перегортається навпаки. Таким чином, ці частини утворюють цікаву форму зірки. Досить креативний метод для створення нетипових форм одягу (рис. 4). Відтак, метод «інверсії» – це зміна форми шляхом перестановки та переплетення конструктивних елементів. Конструкцію ліфа, перетинають лінії моделювання, які утворюють різноманітні комбінації перетинання шляхом переплетіння деталей між собою [1, 68-69; 72-73] (рис. 5).

Метод «асиметрії» – це порушення симетрії елементів у межах цілого, що створює динаміку та ілюзію руху. Асиметричне драпірування склад декольте і подолу ліфа змінюється відповідно до конструктивних ліній. Метод «порушення традиційних технологій» – це ще й нестандартний спосіб обробки деталей одягу. Існують чисельні приклади не традиційної

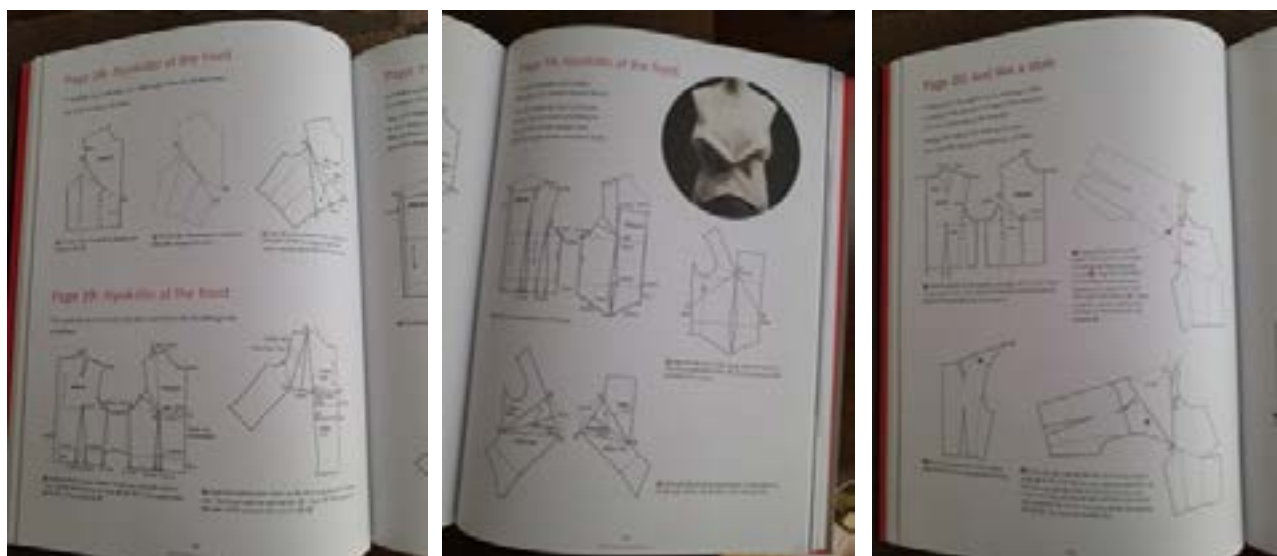


Рис. 1-3



Рис. 4-5

технологічної обробки [2]. Так, наприклад, обробка внутрішніх швів залишається зовні, виточки назовні тощо. Наприклад, конструктивні особливості суцільнокроєної «зникаючої» кишені [1, 96-97]. Особливість моделювання полягає в тому, що ця кишеня скроєна з'єднаною з основною тканиною виробу. Будеться за принципом підрізу. Сама ж кишеня має декоративне значення в одязі.

Як бачимо, завдяки деконструкції процес пошуку і створення нової форми одягу перетворюється в «цікаву гру» – складання деталей одягу, коли поєднуються несподівані речі та з'являються нові образи і парадокси формоутворення. Світова дизайнерська практика вже містить значну кількість прикладів застосуван-

ня деконструкції в одязі. Узагальнення такого практичного досвіду викладено у монографіях вище згаданих авторів. Втім, метод деконструкції залишається мало дослідженим і, практично, відсутнім в освітніх програмах вітчизняних вишів. Однак, широкий діапазон застосування та універсальні можливості методів деконструкції щодо формотворення одягу мають значимі перспективи розвитку і застосування, а також повинні стати невід'ємною складовою навчального процесу.

#### *Література*

1. Накаміті, Токо. Pattern Magic. Laurence King Publishing, 2010. 104 p.
2. Kiisel, Karolyn. Draping. The Complete Course. Laurence King Publishing, 2020. 368 p.

#### **Інформація про автора**

*Гасем Аміна Мерзаківна, викладач кафедри дизайн тканин та одягу, аспірант ХДАДМ.*